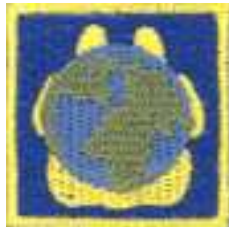

Vaikeat jäljet

SISÄLTÖ

1. JÄLKIÄ TEKEMÄÄN	3
2. MAAILMA	4
3. MEDIA.....	7
4. YMPÄRISTÖN SUOJELU.....	10

Syksy 2012
Lounais-Suomen Partiopiiri ry
Sudenpentujaosto

I. JÄLKIÄ TEKEMÄÄN

Sudenpentujen ohjelma koostuu jäljistä eli aktiviteettikokonaisuuksista. Jälkiä on hurja määrä, yhteensä 35.

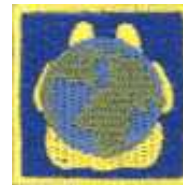
Jokainen lauma ja akela varmasti löytää jälkien joukosta itselleen sopivia ja kiinnostavia jälkiä. Toisaalta joukossa on varmasti myös sellaisia jälkiä, joiden suorittamiseen akela ei uskalla tarttua. Vaikeaksi koettu jälki voi viedä paljon aikaa, vaatia erityisen paljon valmistelua tai jopa sellaisia tietoja/taitoja, joita akelalla ei ole.

Olemme keränneet tähän vinkkivihkoon muutamia ehdotuksia vaikeaksi koettujen jälkien suorittamiseen. Toivottavasti saat materiaalista apua laumasi toimintaan!

Lisätietoja sudenpentujen ohjelmasta ja jäljistä löytyy mm. netistä ohjelma.partio.fi ja Johtajan kansiosta.

Sudenpentujaosto
Lounais-Suomen Partiopiiri

2. MAAILMA

Sudenpentu oppi ymmärtämään erilaisuutta, sekä tutustuu eri maiden tapoihin ja kulttuureihin.

Askeleet:

- Ymmärrän, että ihmiset ovat erilaisia, mutta samanarvoisia (P)
- Maistelemme laumassani eri kulttuurien makuja (P)
- Tutustun maailmanmusiikkiin (P)
- Järjestän yhdessä laumani kanssa kansainvälisen illan toiselle laumalle
- Teen kuvakollaasin tai pienen näytelmän jonkin maan lasten elämästä laumani kanssa.
- Järjestämme perinteisen ulkomaisen juhlan (P)
- Tutustun laumani kanssa Suomessa asuvaan maahanmuuttajaan tai ulkomailla pitkään asuneeseen suomalaiseen
- Valmistan toiseen kulttuuriin kuuluvan esineen

Kasvatustavoite: Suhde toiseen

Maailma-jäljen suorittamiseen on hyvä varata aikaa noin neljä laumailtaa. Tavoitteena on, että sudenpentu oppii ymmärtämään erilaisuutta, sekä tutustuu eri maiden tapoihin ja kulttuureihin.

Ymmärrän, että ihmiset ovat erilaisia, mutta samanarvoisia

Mietitään yhdessä, millaisia eroja ihmisten välillä on (pukeutuminen, hiukset, silmien väri, ihon väri, näkövamma, liikuntavamma...). Mietitään yhdessä myös, mitä samanlaista kaikissa ihmisissä on. Lisäksi pohditaan, miksi on hyvä, että ihmiset ovat erilaisia.

Afrikkalainen tarina, jonka jälkeen voi keskustella ihon väreistä:

"Kun Jumala loi ihmisen, se piti polttaa uunissa kovaksi. Ensimmäisellä kerralla Jumala epäonnistui, sillä ihmisestä tuli ihan liian vaalea. Toinen kerta tuotti paremman lopputuloksen, mutta vasta kolmannella kerralla ihmisestä tuli kauniin ruskea kuin kakku."

Leikkivinkki: Ollaanko me samanlaisia?

Ohjaaja jakaa leikkijät pareittain ja parit menevät vierekkäin seisomaan. Ohjaaja kysyy kysymyksiä esim. Pidän tulisista ruuista ja jos toinen parista pitää ja toinen ei pidä, he liikkuvat normaaliasteleeseen eteenpäin, mutta jos molemmat pitävät tai eivät pidä, he jäävät paikoilleen. Kun ohjaaja haluaa lopettaa, hän katsoo ketkä olivat eniten samanlaisia ja ketkä eniten erilaisia.

Iltabartausvinkki: Piiriin keskelle kaadetaan pussillinen kiviä, joista jokainen valitsee yhden kiven. Jokainen kertoo vuorollaan muille kivistään (nimi, taustatarina...). Esittelyjen jälkeen kivet laitetaan takaisin pussiin. Sekoitettut kivet kaadetaan takaisin piiriin keskelle. Jokaisen on nyt löydettävä kivinen ystävänsä uudestaan.

Maistelemme laumassani eri kulttuurien makuja

Keskustellaan omista ulkomaan matkoista ja ruokaelämyksistä. Mietitään, mitä eroja on ulkomaalaisilla ruuilla verrattaessa suomalaiseen ruokaan. Pohditaan myös, onko ruokailutavoissa eroja (esim. ruokailu syömäpuikoilla).

Pidetään hedelmien maisteluraati. Maisteluun kannattaa valita hieman harvinaisempia ulkomaalaisia hedelmiä. HUOM! Huomioi allergiat. Hedelmän maistamisen lisäksi lapset voivat arvata, mistä maasta hedelmä tulee. Lisäksi voidaan yhdessä katsoa maailmankartalta, missä ko. maa sijaitsee (katsotaan myös, missä Suomi on).

Leikkivinkki: Hedelmäsalaatti

Leikkijöistä muodostetaan piiri. Yksi leikkijöistä asettuu piiriin sisälle, muut piirtävät itselleen oman paikan (ympyrän). Leikkijät nimetään hedelmiksi siten, että joka kolmas (tai neljäs, jos leikkijöitä on useita) on aina samaa hedelmää. Piirissä seisoo siis esim. ananas-banaani-persikka-ananas-banaani-persikka... Kun keskellä olija sanoo hedelmän nimen esim. "persikka", täytyy kaikkien persikoiden vaihtaa mahdollisimman nopeasti paikkaa keskenään. Keskellä olija yrittää varastaa hedelmän paikan ehtimällä siihen ennen uutta hedelmää. Mikäli tämä onnistuu, muuttuu hän hedelmäksi ja hedelmästä tulee keskellä olija. Jos keskellä olija huutaa "hedelmäsalaatti", tulee kaikkien hedelmien vaihtaa paikkaa.

Tutustun maailmanmusiikkiin

Pidetään levyraati. Lapset voivat myös tuoda maailmanmusiikkia kuunneltavaksi, mutta johtajan on myös syytä varautua musiikilla, joka on mieluiten perinteistä kansanmusiikkia tai kansainvälisesti suosittuja tyylilajeja.

Leikkivinkki: Tuolileikki. Leikkiä varten tarvitaan musiikkia, soitin ja tuoleja (tuolien sijasta voi olla esim. hernepusseja -> hernepusseja otetaan leikissä käteen). Leikkijät menevät piiriin ja keskelle laitetaan tuoleja tms., yksi vähemmän, mitä leikkijöitä on. Kun musiikki alkaa soimaan, leikkijät lähtevät kiertämään tuoleja. Musiikin loppuessa, yritetään mennä istumaan tuolille. Se joka ei ehdi vapaalle tuolille, tippuu pelistä pois.

Lauluvinkki:

Kas metsämökin ikkunassa - laulu viroksi
Pödral maja metsa seas
väiksest aknast välja vaatab
jänes jookseb kõigest väest
lävel seisma jääb.
Kop, kop, lahti tee
metsas kuri jahimees!
Jänes tuppa tule sa
anna käppa ka!

Iltahartausvinkki: Mennään makaamaan lattialle ja rentoudutaan kuunnellen jotain rauhallista maailmanmusiikkia.

Järjestämme perinteisen ulkomaisen juhlan

Tämä suoritus kannattaa yhdistää esim. maailman musiikin kuunteluun ja makujen maisteluun. Tutustukaa eri kulttuurien juhliin ja valitkaa mieleisenne juhla ja järjestäkää sellainen. Voitte pitää esim. halloween-naamiaiset tai sambakarnevaalit. Voitte myös pitää lastenkutsut ulkomaalaiselle (mielikuvitus-/pehmolelu-) kaverille.

Valmistan toiseen kulttuuriin kuuluvan esineen

Valmistakaa erilaisia koristeita, käyttöesineitä, pelejä tai leluja. Tehkää esimerkiksi helpompi Mancala tai vaikeampi afrikkalainen narupulma.

MANCALA (helpompi)

Tarvikkeet: 12 pientä kuppia ja 2 isompaa kuppia (jogurtti ja viilipurkkeja), 36 pientä kiveä, nappia tms.

Valmistelut:

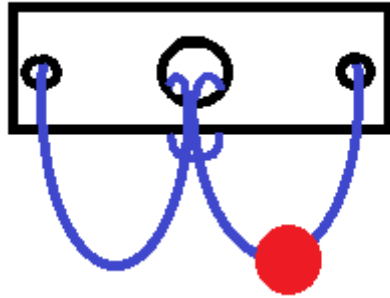
- Peliä pelataan pareittain
- Pelaajat asettuvat vastakkain ja asettavat kumpikin eteensä riviin 6 pientä kuppia, nämä myös vastakkain.
- Kumpikin pelaaja ottaa myös yhden isomman kupin ja asettaa sen kuppivivin jatkoksi oikealle puolelleen. Isot kupit on syytä merkitä esimerkiksi eri väreillä (kuten myös pienet kupitkin), jotta muistetaan, kumpi oli kummankin isompi kuppi.
- Jokaiseen pieneen kuppiin laitetaan 3 kiveä.

Pelin tarkoitus ja kulku:

- Tarkoituksena on kerätä omaan isoon kuppiin mahdollisimman monta kiveä.
- Kiviä siirretään siten, että mistä tahansa omasta pikkukupista otetaan kaikki siellä olevat kivet, ja niitä laitetaan yksi kerrallaan aina seuraavaan kuppiin, kunnes kivet loppuvat kädestä. Pelin kulkusuunta on vastapäivään.
- Mikäli viimeinen kivi laitetaan omaan isoon kuppiin, saa vuoroaan jatkaa. Tällöin otetaan jälleen jostakin omasta pikkukupista kivet ja siirretään niitä yksi kerrallaan seuraaviin kuppeihin.
- Kiviä laitetaan omalla vuorolla myös vastapelaajan pikkukuppeihin, mikäli niitä on niin paljon kädessä, että kierros jatkuu oman ison kupin jälkeenkin. Tämän jälkeen vuoro vaihtuu.
- Vastapelaajan isoon kuppiin ei laiteta kiviä, vaan vastustajan ison kupin yli "hypätään".
- Mikäli viimeinen kivi osuu omaan tyhjiin pikkukuppiin, saa sen ja vastustajan vastapuolella kupissa olevat kivet laittaa omaan isoon kuppiin. Vain tässä tapauksessa saa vastustajan kupista ottaa kiviä, ei milloinkaan muuten. Tämän jälkeen vuoro vaihtuu.
- Peli loppuu, kun jompikumpi pelaajista on pelannut kaikki kivet pois omalta puoleltaan eli kaikki hänen pikkukuppinsa ovat tyhjiä. Vastapelaaja saa tällöin laittaa kaikki pikkukuppeissaan olevat kivet omaan isoon kuppiinsa. Tämän jälkeen lasketaan, kummalla on isossa kupissaan enemmän kiviä. Hän on voittaja.

Afrikkalainen narupeli (vaikeampi)

Mukava vanhanajan pulmapeli, jossa tulee siirtää pallo toiseen lenkkiin. Afrikkalainen narupeli on yksi tunnetuimmista narupeleistä.

Tarvikkeet: pala lautaa (12-14 cm), narua (esim. karhunlankaa), puuhelmen (joka on isompi kuin keskellä oleva reikä)

1. Merkitse laudan päihin reiän paikat (narun tulee mahtua reiästä) ja merkitse myös keskelle reiän paikka, joka voi olla isompi. Poraat reiät.
2. Hio laudan terävät reunat ja kulmat.
3. Pujota naru kuvan osoittamalla tavalla ja samalla puuhelmi paikoilleen.
4. Tee solmut narujen päihin.

Ratkaistava pulma: Koeta saada helmi siirrettyä toiseen lenkkiin solmuja avaamatta.

OHJEITA RATKAISUUN. ÄLÄ LUE ENNEN KOKEILUA!

Löysää keskisilmukkaa niin paljon, että saat helmen keskisilmukan toiselle puolelle. Keskisilmukan avulla vedät keskireiästä narut pelin toiselle puolelle. Sitten siirrät helmen molempien narujen ali. Nyt voit jo palauttaa keskireiästä vetämäsi narut alkuperäiselle puolelle. Vielä kerran helmi keskisilmukan ali, niin tehtävä on suoritettu.

Teen kuvakollaasin tai pienen näytelmän jonkin maan lasten elämästä laumani kanssa

Tutustukaa tansanialaisen Jahi-pojan tarinaan ja piirtäkää/maalatkaa sen pohjalta kuva tai sarjakuva. Lopuksi keskustellaan, onkohan Jahi-pojan lapsuus samanlaista kuin suomalaisten lasten on.

Tansanialaisen Jahi-pojan tarina:

"Jambo! Jina langu ni Jahi. Hei! Minun nimeni on Jahi. Olen seitsemänvuotias, mutta täytän ihan kohta kahdeksan. Asun Gondon kylässä, Tansanian suurimman kaupungin Dar Es Salaamin laitamalla. Olen ensimmäisellä luokalla suuressa koulussa, jossa on yli tuhat oppilasta. Perheeseeni kuuluvat minun lisäksi äiti, isä, isoäiti, isosisko ja kaksi pikkuveljeä. Asumme kaikki samassa talossa. Minusta on kivaa, kun ei ole koskaan yksinäistä. Leikin usein Nurun kanssa. Hän asuu ihan naapurissa. Olemme samalla luokallakin. Kivointa minusta on käydä leikkimässä merenrannassa tai mennä isän omistamaan baariin juomaan limsaa. En ole vielä päättänyt, mikä minusta tulee isona. Ehkä alan pitää baaria niin kuin isä."

Iltabartausvinkki: Jokainen saa hartauden aluksi palapelin palan. Ryhmän tulee koota palapeli yhdessä.

Keskustellaan siitä, että ryhmä on toimiva ja kunnollinen vasta, kun kaikki palat ovat paikoillaan eli kaikilla ryhmän jäsenillä on hyvä olla.

3. MEDIA

Sudenpentu tutustuu erilaisiin medioihin ja osaa käyttää niitä turvallisesti.

Askeleet:

- Opin etsimään ja löytämään oikeaa tietoa internetistä. (P)
- Tutustun internetiin ja tiedän, kuinka sitä käytetään turvallisesti. (P)
- Tutustun laumani kanssa Suomen Partiolaisten, oman piirin tai lippukunnan kotisivuihin. (P)
- Tutustun radioon ja televisioon viestintävälineinä. (P)
- Tutustun erilaisiin pikaviestintävälineisiin.
- Tutustun sudenpentuikäisille tarjottuun verkkopalveluun.
- Käytän sähköpostia
- Vertailen mainoksia ja keskustelen niiden sisällöstä.

Kasvatustavoite: Suhde yhteiskuntaan

Media jälkeen harva lippukunta uskaltaa tarttua. Se vaatii akeloiden mielestä hirveästi aikaa, koneita, tietotaitoa ja valmisteluja. Olemme purkaneet jäljen askeleet helposti toteutettaviksi vinkeiksi, jotta jokaisella sudenpennulla on tästä eteenpäin mahdollisuus saada partiossa pätevää ja mutkatonta mediakasvatusta!

Ideoita yleisimpien kysymysten vastauksiksi:

Mistä koneita lapsille?

- Kirjastoista löytyy yleensä useita koneita, joita saa etukäteen varata. Akela voi jo edeltävällä viikolla varata lauma-illan ajaksi pennuille muutaman koneen.
- Kouluista löytyy atk-luokat, joita yleensä pienen suostuttelun jälkeen saa hyödyntää pientä vuokraa vastaan. Koulua miettiessä, kannattaa myös pohtia josko menisi koko lippukunnan kaikkien supejen ja miksei seikkailijoidenkin kanssa kerralla netteilemään. Silloin kustannukset eivät olisi niin isot yksittäiselle laumalle ja koulukin suostuisi varmasti helpommin.
- Melkein kaikilta johtajilta löytyy nykyään läppäri tai tabletti. Sopikaa johtajiston kokouksessa koska on supejen nettipäivä ja tuokaa jokainen oma kone paikan päälle!

Mistä löydän tv:n ja radion?

- Asutko itse kaukana kololta? Jos et, niin miksi laumailta ei voisi olla akelan kotona! Se olisi lapsistakin varmasti hyvin jännittävää!
- Taustayhteisön tiloista varmasti löytyy jostain televisio, jota saa sen yhden kerran ainakin käyttää.
- Aina joku voi raahata kotoaan tv:n paikanpäälle, silloin kannattaa taas yhdistää laumailtoja, että mahdollisimman monet hyötyvät tästä uroteosta, ja televisiota ei tarvitse alvariinsa raahata kololle.
- Radio löytyy vielä aika monesta taloudesta, ja varmasti myös sieltä taustayhteisön tiloista.
- Lapsilla on olemassa myös vanhemmat, joita kannattaa hyödyntää. Jonkun isä saattaa olla innokaskin radioharrastaja, ken tietää.

Miten saada netti kololle, jos kone löytyy?

Aivan varmasti joltain johtajiston jäseneltä löytyy nettitikku, mitä saa yhden laumaillan ajaksi lainata, ellei sitä itseltä löydy. Voi myös taktikoida ja pyytää jonkun ei-partiollaisen kaverinsa tikkunsa kanssa kololle auttamaan ja rekrytää hänet siinä samalla, kun hän huomaa miten hurmaavia pikku sudenpennut ovatkaan :)

Opin etsimään ja löytämään oikeaa tietoa internetistä

Annetaan lapsille kolmesta aiheesta tehtyjä kysymyksiä, mihin heidän pitää löytää vastaukset. Sivuiksi annetaan Google, Wikipedia ja kolmas valinnainen hakupalvelu. Aiheet voivat olla vaikka:

- a) Leijona: mitä syö, missä esiintyy ja mitä keskimäärin painaa
- b) Aku Ankka: koska ilmestynyt eka numero, kuinka vanha, ketä oli Akun äiti
- c) Vaahterasiirappi: miten tehdään, mistä tulee eniten maailmassa, minkä maan lipussa on vaahteranlehti

Opetetaan lapset erottamaan oikea tieto väärästä. Kun he hakevat tietoa aihealueidensa kysymyksiin, pyydetään etsimään useammasta lähteestä ja vertaamaan tuloksia. Jos kahdessa paikassa sanotaan että leijonat ovat vaaleanruskeita ja kolmannessa että vihreitä, mihin tietoon kannattaa luottaa.

Tutustun internetiin ja tiedän, kuinka sitä käytetään turvallisesti

Akela näyttää ensin mallia, miten netissä toimitaan. Katsotaan yhdessä ensin jotain kivaa, kuten sarjakuvia, jotta päästään netin makuun. Sen jälkeen akela voi viedä lapset esim. suomi24 tai vastaaville keskustelusivuille ja kertoa, että on myös vaaroja. Netissä ei kannata sanoa oikeaa nimeään kaikille, eikä osoitetta tai puhelinnumeroa. Akela voi myös varoittaa viruksista kertomalla että kone tulee kipeäksi vähän kuin sudenpentu jos siihen pääsee pöpöjä. Tarkoitus ei ole pelotella, vaan opettaa turvallista nettikäyttäytymistä! Lopuksi jokaiselle voidaan tulostaa Aku Ankan sivuilta sudenpentunimigeneraattorin tulos, jotta kaikille jää positiivinen mieli.

Leikkivinkki: Hyvä keino havainnollistaa miten palomuuuri toimii, on leikkiä virukset leikkiä. Viruksissa porukka jaetaan kahtia, muuriin ja viruksiin. Muuri menee pelialueen keskelle ja ottaa toisiaan käsikynkästä kiinni. Muuri alkaa liikkua sivuaskelin pelialueen reunasta toiseen. Virusten pitää koettaa tunkeutua muurin läpi. Se on aika vaikeaa. Seuraavaksi muurin keskelle jätetään aukko ja leikitään uudestaan. Aukosta on paljon helpompi mennä virusten läpi! Siksi on tärkeää että kone on hyvin suojattu!

Voidaan myös leikkiä virustentorjuntaohjelmaa pelaamalla, viimeinen viruspari uunista ulos -leikkiä. Nimi jo kertoo, että leikki kulkee samalla tavalla kuin viimeinen pari uunista ulos, mutta kiinniottaja on virustentorjuntaohjelma ja kiinniotettavat viruksia.

Tutustun laumani kanssa Suomen Partiolaisten, piirin tai lippukunnan sivuihin

Lapsille voi tehdä etukäteen kysymyslomakkeen, mihin löytyy vastaukset katsottavalta sivulta, jolloin lasten pitää oppia löytämään tietoja ja navigoimaan sivulla. Kysymysten pitää olla lyhyitä ja selkeitä, samoin kuin niihin löytyvät vastauksetkin.

LPK:n sivuilla voidaan tutustua esim. lpk:n tapahtumakalenteriin ja bongata sieltä laumaa koskevat tapahtumat. Voidaan myös katsoa menneitä tapahtumia ja katsoa ketkä laumasta osallistuivat niihin.

Piirin sivulla on myös hyvä tutustua tapahtumakalenterin sisältöön ja bongaila sudenpennuille suunnattuja tapahtumia jo hyvissä ajoin! Piirien sivuilta löytyy myös yleensä lpk-luettelo ja aluekartta, minkä avulla pentu alkaa hahmottamaan kuinka paljon partiolaisia onkaan jo ihan tässä lähellä!

Tutustun televisioon ja radioon viestintävälineinä

Tarvitset vanhanaikaisen radion, missä pitää nappulaa rullaamalla etsiä kanavia sekä television, mistä löytyy tekstiä. Jos ei kololta näitä löydy, kannattaa kysäistä taustayhteisöltä! Monilta seurakunnilta löytyy ainakin televisio.

- Etsi 3 erilaista radio kanavaa
- Tutkitaan mitä kanavia näkyy ja miten ne eroavat toisistaan, esim. ylellä ei näy mainoksia, miksi?
- Katsotaan ja kuunnellaan yhden uutiset.
- Etsitään tekstiä:stä paikalliset säätiedot.

Askarrelkaa lauman kanssa mediaseurantakortti. Kortin avulla sudenpennut tekevät seuraavan viikon aikana askeleen suorittamiseen vaadittavia tehtäviä.

	Maanantai	Tiistai	Keskiviikko	Torstai	Perjantai	Lauantai	Sunnuntai
Katsoin uutiset televisiosta							
Kuuntelin uutiset radiosta							
Etsin tietoa tekstiä:stä							
Katsoin väh. 4 eri kanavaa							

Seuraavassa koloillassa kortit käydään läpi ja keskustellaan tuloksista. Palkinnoksi hyvästä työstä voidaan laumailla esim. katsoa telkkarista jokin lastenohjelma!

Tutustun erilaisiin pikaviestintävälineisiin.

Tutustutaan pikaviestintävälineeseen, kännykkään. Tehkää lauman puh.nroista lista, kaikki saavat lähettää toisilleen kivan tervehdyksen!

Pyytäkää piiriltä tai paikalliselta metsästysseuralta tmv. lainaan muutama ”vehari”, eli radiopuhelin, ellei lippukunnalla itsellään sellaisia ole. Kokeilkaa kuinka pitkän matkan päästä kuulette toisenne. Puhelimien avulla voi myös leikkiä salapoliisia: Sopikaa 3 roistoa jotka menevät piiloon. Jakakaa etsijöille veharit. Lapsien tehtävänä on löytää roistot ja päästä koskemaan heitä niin, etteivät roistot huomaa salapoliisien liikkeitä. Poliisit voivat varoittaa toisiaan rosvojen katseiden suunnista radiopuhelimilla.

Morsettaminen on myös pikaviestintää. Patterien putket ovat esimerkiksi loistavia morsetusvälineitä. Laittakaa puolet lapsista toiseen huoneeseen tai yläkertaan, ja toiset toiseen huoneeseen tai alakertaan. Vuorotellen ryhmät voivat naputella patterin putkilla viestejä toisilleen. Ääni kantautuu yllättävän hyvin huoneesta toiseen putkien välillä, kun korvan laittaa aivan putken viereen.

Tutustun sudenpentuikäisille tarkoitettuun verkkopalveluun

Sudenpennuilta voidaan kysyä kolme heidän useimmiten käyttämäänsä sivua ja vieraila niissä. Monet pojat pelaavat netissä pelisivustoilla, joten laumaillassa voidaan yhdessä pelata esim. Aapelissa Poksia tmv. helppoa harmitonta peliä. Aku Ankan sivut ovat myös aina hyvä vaihtoehto!

Tässäkin kohtaa voidaan vieraila piirin tai lpk:n sivuilla ja muistuttaa lapsille, että ne ovat tarkoitettu aivan kaikille partiolaisille, jopa pikkuisille sudenpennuillekin!

Käytän sähköpostia

Tehkää laumalle oma yhteinen sähköpostiosoite, esim. siilit-lauma@gmail.com. Lähetäkää lippukunnanjohtajalle tai lastenvanhemmille kiva sähköinen tervehdys! Jos lapsilla on omia sähköposteja, lähetäkää niistä lauman omaan postiin viestejä, niin pääsette harjoittelemaan myös niiden lukemista!

Jos ryhmä on lähdössä retkelle, voi lauma itse ilmoittaa tietonsa lauman s-postilla retken johtajalle. Tämä ei vie kauaa aikaa laumaillasta, mutta lapset tuntevat itsensä tosi isoiksi ja itsenäisiksi pennuiksi!

Opetelkaa tunnistamaan roskapostit ja harjoitelkaa niiden turvallista poistamista! Akela voi demonstroida omalla s-postillaan. Roskapostin hahmottamista voi parantaa vertaamalla niitä vaikka postilaatikkoon tungettuihin ilmaismainoksiin ja muuhun turhaan, mikä kotonakin lentää suoraan paperinkeräykseen.

Vertailen mainoksia ja keskustelen niiden sisällöstä

Akela voi näyttää esim. ”sinätuubista” ostos-tv mainoksia ja joitain tavallisia mainoksia. Tämän jälkeen voidaan miettiä mitä eroja mainoksissa oli, kumpi houkutteli enemmän ja miksi, mitä sinä itse asiassa edes mainostettiin ja kenelle mainos oli suunnattu.

Samoja kysymyksiä voidaan pohtia ottamalla aikakauslehdestä jokin värikäs hieno mainos ja sanomalehdestä hieman vähemmän visuaalinen mutta taas informatiivisempi mainos. Sudenpennut voivat liimata kartongille heitä houkuttelevia mainoksia ja toiselle kartongille taas heistä tylsiä mainoksia, jotka eivät houkuttele ostamaan.

4. YMPÄRISTÖN SUOJELU

Sudenpentu oppii ympäristön suojelun ja säätämisen alkeita. Sudenpentu oppii korjaamaan jälkensä ja kierrättämistä.

Askeleet:

- Kerään roskan päivässä. (P)
- Tutustun laumani kanssa energiansäästömahdollisuuksiin (P)
- Tutustun laumani kanssa jätteiden hajoamiseen ja siihen, kuinka saasteet vaikuttavat ympäristöön. (P)
- Lajittelen laumani kanssa jätteitä ja tutustun kompostin toimintaan. (P)
- Järjestän laumani kanssa leluvaihtopäivän.
- Vierailen laumani kanssa kirpputorilla.
- Vierailen laumani kanssa kaatopaikalla tai jäteveden puhdistamolla.
- Istutan laumani kanssa puun tai kasvin ja seuraan sen kasvua

Kasvatustavoite: Suhde luontoon

Partiomenetelmään kuuluu oleellisena osana Suhde luontoon. Jäljen tavoitteena on, että sudenpentu oppii ympäristön suojelun ja säätämisen alkeita. Sudenpentu myös oppii korjaamaan jälkensä ja kierrättämään.

Kerään roskan päivässä

Kokouksessa tehdään retki puistoon. Matkalla jokainen kerää pussiin roskan/roskia. Perillä kierrätetään roskat oikeaoppisesti ja pohditaan, mitä tapahtuisi jos kaikki vain heittäisivät roskansa luontoon!

Askarrelkaa jokaiselle kortti, johon tietyn päivän kohdalle joko piirretään tai kirjoitetaan sinä päivänä poimitun roskan kuva tai nimi. Jokaisen on kerättävä vähintään yksi roska päivässä. Eniten roskia kerännyt pentu voi saada pienen palkinnon, esim. oman eettisen puun afrikkaan tmv.

Kerätyistä roskista voi laumailla myös askarella kortteja, koristeita tai käyttötavaroita.

Tutustutaan energiansäästömahdollisuuksiin

Tehkää piirustus, johon piirretään mihin eri asioihin energiaa kuluu. Piirustukset apuna miettikää, mihin muuhun sitä vielä voisi mennä ja miten sen kulutusta voisi vähentää, ja miksi se olisi tärkeää. Miettikää myös, mistä energia tulee ja onko jokin energian lähde kenties parempi kuin toinen ja miksi. Itahartaus voisi liittyä aiheeseen, ja sen voisi pitää kynttilän valossa sähkön säästämiseksi.

Tutustutaan jätteiden hajoamiseen ja siihen kuinka saasteet vaikuttavat ympäristöön

Tehkää pieni yhteinen ”meri” ja sinne öljyvahinko (Ohjeet johtajakansiossa)

Laittakaa valkoinen kangas hetkeksi auton pakoputken eteen, ja tutkikaa hetken päästä onko kangas enää valkoinen. Voitte pohtia kuinka paljon möhnää monta autoa aiheuttaa ja miten se kaikki leijaillee siinä ilmassa mitä hengitämme.

Haudatkaa erilaisia jätteitä maahan ja pohtikaa mitä niille tulee tapahtumaan. Kirjoittakaa kunkin lapsen ennustukset ylös. Myöhemmässä kokouksessa tutkikaa haudattujen jätteiden olotilaa. Mikä on maatonut ja mille ei kenties ole tapahtunut yhtään mitään.

Lajittelen laumani kanssa jätteitä ja tutustun kompostin toimintaan

Mietitään, mihin roskikseen kuuluu mitäkin. Akela voi tuoda kotoaan kasan roskia, jotka lapset saavat lajitella. Puhutaan miten sudenpentujen kotona kierrätetään, vai kierrätetäänkö ollenkaan!

Muistipeli havainnollistaa hyvin lajittelua. Samoin lajitteluviesti, jossa jokaiselle sudenpentulle annetaan eri roska, jonka tämä vie vuorollaan annettuihin lajitteluastioihin. Käydään tarkasti läpi oikeat vaihtoehdot jälkepäin, mikäli ja kun virheitä ilmenee. Myös ”maa-meri-laiva” periaatteella toimiva jäteteli on hyvä keino hahmottaa kierrätystä.

Pyytäkää seurakunnalta, kunnalta tmv. lupa rakentaa kolon pihan perälle komposti. Vanhemmista saa varmasti rakennusapua. Kompostoikaa syksyn lehdet ja pyytäkää että nurmikonleikkujätteetkin laitetaan

teidän komposttiinne. Hoitakaa komposti vuoden ajan ja keväällä lauman kanssa voitte istuttaa pihalle (lupa pitää taas kysyä) vaikka kukkasia teidän ”valmistamaanne” multa.

Retki kirpputorille

Jokainen sudenpentu ottaa pari euroa mukaan. Sudenpennuille selviää, että kierrätystä on monenlaista, ei vain roskien kierrätystä.

Seuraavalla kerralla ostosta voidaan ”tuunata” tai tehdä siitä kokonaan jotain uutta.

Sudenpennut voivat myös tuoda kotoaan tavaroita ja vaatteita, joita eivät enää tarvitse ja lauma voi viedä ne yhteisesti kirpputorille myytäväksi. Varainkeruukampanja siinä sivussa:). Vaatteita voi myös viedä vaikkapa UFF:n keräykseen. Kierrätystä ja auttamista samalla kertaa.

Lelunvaihtopäivä

Kaikki tuovat jonkin pienen lelun koloiltaan, lelut arvotaan uusille onnellisille omistajille. Voidaan tehdä myös muilla tavaroilla. Satukirja vaihtarit toimivat myös.

Leluja ei aina tarvitse vaihtaa keskenään, vaan ne voi myös lahjoittaa paikalliselle päiväkodille. Päiväkodit ottavat mielellään vastaan leluja ja kirjoja!

LOUNAIS-SUOMEN
PARTIOPIIRI ry

Sudenpentujaosto
sudenpentu@gmail.com

www.lounaissuomenpartiopiiri.fi